

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ИЗБОРНО ВЕЋЕ

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета од 28. јуна 2018. године изабрани смо у комисију за припрему извештаја о кандидатима за избор у звање ДОЦЕНТА за ужу научну област ОПШТА ПСИХОЛОГИЈА са тежиштем истраживања на психологији деце са потребом за додатном подршком и образовању наставника, са пуним радним временом, на одређено време од пет година.

На конкурс објављен у листу Националне службе за запошљавање „Послови“ од 04.07.2018. године, пријавила су се два кандидата – др Оља Јовановић Милановић и др Бранка Радојевић. Након што смо проучили конкурсни материјал, Изборном већу подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

Оља Јовановић Милановић је рођена 14.10.1985. године у Тузли, Босна и Херцеговина. Основну школу и гимназију завршава у Даниловграду, Црна Гора као ђак генерације. Дипломирала је на Филозофском факултету у Београду – Одељење за психологију 2009. године са темом „Ставови наставника разредне и предметне наставе према инклузивном образовању деце са посебним потребама“ (оцена 10).

Докторске студије на Филозофском факултету у Београду – Одељење за психологију уписује 2011. године. Као стипендиста Министарства просвете и науке Републике Србије, од 2012. до 2015. године је ангажована на пројекту „Идентификација, мерење и развој когнитивних и емоционалних компетенција важних друштву оријентисаном на европске интеграције“ (бр. ОИ 179018) Института за психологију, подржаном од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. На истом пројекту је од 2015. године ангажована као истраживач-сарадник. Од стране Централно-европског универзитета (Central European University, Budapest) добија стипендију за учешће на летњој школи о инклузивном образовању „Evidence, activism and converging constituencies“ која је одржана између 10. и 14. јула 2017. године у Будимпешти, док јој је Европска асоцијација истраживача у образовању (European Educational Research Association) доделила стипендију за учешће на „Emerging Researchers’ Conference“ у Копенхагену у августу 2017. године.

Током своје, у односу на године, богате каријере, др Јовановић Милановић је имала прилику да ради у различитим окружењима, почевши од невладиног сектора, преко школа, истраживачких институција, високошколских институција и међународних организација. Иако је имала прилику да се опроба у различитим професионалним улогама, доминантно се бавила научно-истраживачким и педагошким радом. Њен ангажман је највећим делом био усмерен на развој квалитета и праведности

образовања, са посебним нагласком на образовању деце из маргинализованих група и образовању наставника. Ово интересовање и вредновање често маргинализоване научне области датира још од основних студија

Од школске 2011/12. године, као студент докторских студија, др Јовановић Милановић је ангажована у настави при Центру за образовање наставника и Одељењу за психологију Филозофског факултета у Београду на предметима из области психологије образовања деце под ризиком и образовања наставника за инклузивну школу.

Учествовала је у бројним националним и међународним пројектима усмереним на унапређивање квалитета и праведности образовног система, али и на развој толеранције и прихватања између младих који припадају групама под ризиком од социјалног искључивања. Као резултат, објавила је више од 20 ауторских и коауторских радова у научним часописима, зборницима и монографијама, и имала више од 20 излагања на домаћим и међународним научним скуповима. У објављеним и изложеним радовима бавила се психологијом образовања и социјалном психологијом, компетентно и критички се користећи како квантитативном, тако и квалитативном методологијом. Кандидаткиња је у мају 2018. године одбранила докторску тезу на Филозофском факултету у Београду у којој је евалуирала дводимензионални модел садржаја стереотипа (енгл. *Stereotype Content Model*; Fiske et al., 2002) у контексту развоја инклузивног образовања у Србији.

Објављени радови

У свом досадашњем научно-истраживачком раду др Оља Јовановић Милановић је остварила завидну научну продукцију. Од укупно приложених 48 библиографских јединица, 10 су радови објављени у научним часописима, и то два рада објављена у истакнутим међународним часописима, један рад у међународном часопису, пет радова у националним часописима међународног значаја, и по један рад у врхунском часопису националног значаја и националном часопису. Учествовала је у припреми радова како за националне монографије и зборнике (четири рада), тако и за монографије и зборнике од међународног значаја (четири рада). Поред тога, имала је преко 20 саопштења на националним и међународним научним конференцијама, од којих су четири саопштења презентована на домаћим научним скуповима штампана у целини. Заједно са др Драгицом Павловић Бабић је уредница једног зборника саопштења са скупа националног значаја. Од укупно 48 радова на које смо претходно реферисали, др Оља Јовановић Милановић је у 21 јединици или први аутор (не рачунајући докторску дисертацију).

Значајно је напоменути да је др Јовановић Милановић учествовала и у припреми три приручника за будуће наставнике, наставнике и стручне сараднике, као и у припреми четири јавно доступна истраживачка извештаја који третирају теме значајне за инклузивно образовање, чиме је манифестовала своје научно-истраживачке, али и апликативне компетенције.

У разматраном периоду радови др Оље Јовановић Милановић имају 27 хетероцитата у научним часописима (Google Scholar налог), а сама кандидаткиња има три аутоцитата у радовима објављеним у часописима и осам аутоцитата у докторској дисертацији. Кандидаткиња, кроз избор тема истраживања, као и комбинујући различите методологије, демонстрира изузетно познавање области и савремених приступа истраживању, што резултује оригиналним научним радовима, од којих ћемо у наставку приказати неке. Истраживање које треба посебно истаћи је докторска дисертација под називом „Стереотипи наставника о ученицима из маргинализованих група: провера дводимензионалног модела“ која представља значајан допринос истраживањима у области, код нас још увек недовољно развијене, социјалне психологије образовања.

Преглед и анализа одабраних радова

Из богате продукције, за посебан приказ одабрали смо два чланка у међународним часописима, један рад у међународном зборнику, један у регионалном часопису, као и докторску дисертацију.

Kovač Cerović, T., **Jovanović, O.**, Pavlović Babić D. (2016). Individual Education Plan as an Agent of Inclusiveness of the Educational System in Serbia: Different Perspectives, Achievements and New Dilemmas. *Psihologija*, 49(4), 431-445.

Рад приказује резултате секундарне анализе података прикупљених у оквиру четири студије о инклузивном образовању у Србији реализоване у периоду од 2014. до 2015. године, а које су укључиле узорак од 10332 представника различитих интересних група (ученици, родитељи, наставници, представници локалне самоуправе, чланови Мреже за подршку инклузивном образовању, итд.). Главни циљ овог рада јесте анализа ефеката увођења индивидуалног образовног плана (ИОП) као алата за примену инклузивног образовања, као и анализа тешкоћа на које у пракси наилази увођење и примена ИОПа. Резултати указују да ИОП, према процени различитих актера у образовном окружењу, у највећој мери доприноси успешној интеграцији ученика којима је потребна додатна подршка (ПДП) у вршњачку групу. Како налази указују, значајан сегмент у ком је увођење ИОПа подстакло промене јесте сарадња између школе и родитеља. Наиме, анализа указује да принципи на којима се заснива израда и примена ИОПа доприносе развоју партнерског односа између школе и породице. И из перспективе родитеља ученика којима је потребна додатна подршка ИОП доприноси напредовању њиховог детета. Међутим, налази указују да су родитељи ученика који се образују по ИОПу, као и њихова деца значајно чешће изложени дискриминацији у образовном окружењу у односу на своје вршњаке типичног развоја. Овај налаз је посебно значајан јер сугерише да ИОП, иако уведен као алат за пружање додатне подршке, у одређеним условима може постати средство за дискриминацију ученика са ПДП. С обзиром на значај који се у примени инклузивног образовања приписује компетенцијама наставника, значајан је налаз различитих студија које су обухваћене анализом, а који указује да су стручни сарадници од стране наставника препознати као најважнија подршка примени ИОПа у школи. Ауторке резултате дискутују из перспективе Енгелстромове теорије активности, што омогућава да се препознају вишеструке контрадикције које су настале у сукобу

између „стarih навика“, с једне, и нових задатака које пред школе и наставника постављају образовне политике, са друге стране.

Kovač Cerović, T., Pavlović Babić, D., Jokić, T., **Jovanović, O.**, Jovanović, V. (2016). First Comprehensive Monitoring of Inclusive Education in Serbia: Selected Findings. In Gutvajn, N. & M., Vujačić (Eds.), *Challenges and Perspectives of Inclusive Education* (pp. 15-30). Belgrade, Serbia: Institute for Educational Research & Teacher Training Faculty, University of Belgrade, Volgograd, Russia: Volgograd State Socio-Pedagogical University.

Рад који је у коауторству објављен у међународном зборнику „Challenges and Perspectives of Inclusive Education“ даје сажет приказ најважнијих резултата прве свеобухватне евалуације инклузивног образовања у Србији. Аутори у овом раду приказују импресиван процес развоја свеобухватног „Оквира за праћење инклузивног образовања у Србији“, који укључује дефинисање индикатора квалитета инклузивног образовања и очекиваних критеријума у овој фази развоја инклузивног образовања, као и развој инструментаријума за процену индикатора напредовања на путу развоја овог значајног аспекта развоја друштва. Поред тога, у раду су приказани налази истраживања у коме се користи „Оквир за праћење инклузивног образовања у Србији“ као основа. Истраживање је обухватило рандомизирани стратфиковани узорак 28 основних школа у Србији, укључујући 1537 ученика, 794 родитеља и 741 наставника. Резултати указују да су у првих пет година системске примене инклузивног образовања значајни помаци остварени у неколико домена, а то су: руковођење и организациона структура, уписне процедуре, индивидуализована образовна подршка и школски етос, са посебним нагласком на добробити ученика и високим очекивањима које наставници имају у односу на све или већину ученика. Међутим, истраживање даје и драгоцене увиде у домене инклузивног образовања којима би требало посветити посебну пажњу у наредном периоду. Као посебно изазовни се истичу инклузивност политика на нивоу школе, квалитет наставе/учења, укључивање родитеља у живот школе, као и етос школе у области безбедности и антидискриминације. Осим што пружа процену стања након пет година системског увођења и развијања инклузивног образовања, у раду су истовремено садржане препоруке за даљи рад на укључивању ученика из маргинализованих група у редован систем образовања. Посебно бисмо истакли значај овог рада у делу дискусије методолошких изазова и решења при процени квалитета инклузивног образовања.

Jovanović, O., Simić, N., Rajović, V. (2014). Students at Risk: Perceptions of Serbian Teachers and Implications for Teacher Education. *European Journal of Teacher Education*, 37(2), 220-236.

У овом истраживању ауторке су испитивале како наставници опажају ученике из друштвено искључених група (Роме, ученике из породица са ниским социо-економским статусом, ученике са сметњама у развоју), њихову интеракцију са вршњацима и сопствену улогу у процесу социјалне инклузије ових група ученика. Анализирана су 94 полуструктурирана интервјуа који су подвргнути квалитативној анализи садржаја.

Анализом интервјуа идентификовано је неколико значајних тема. Опис ученика је обично обухватао три теме: карактеристике ученика, академско постигнуће, те понашање ученика на часу и однос са вршњацима. На основу коришћених израза, описи ученика су према тону сврстани у позитивне, неутралне или негативне. С друге стране, говор наставника о себи је обично обухватао следеће четири теме: а) само-ефикасност, б) наставне стратегије и стратегије управљања одељењем, в) сарадњу са родитељима и колегама, те г) перцепцију циљева и задатака образовања. Идентификоване теме су указале на разлике у наставничким перцепцијама ученика у односу на њихову припадност групама које су под ризиком од друштвеног искључивања. Док ученике ромске националности и ученике из породица ниског социо-економског статуса наставници углавном описују користећи позитиван тон, опис ученика са сметњама у развоју варира на димензији *позитиван-зависи од врсте развојне сметње-негативан* тон. Анализа указује и да су разлике у перцепцијама ученика који су под ризиком од друштвеног искључивања повезане са начином на који наставник организује наставу, сарађује са колегама и родитељима и како види циљеве образовања. У закључку, ауторке формулишу препоруке за образовање будућих наставника утемељене на добијеним резултатима.

Rajović, V., **Jovanović, O.** (2013). The Barriers to Inclusive Education: Mapping 10 Years of Serbian Teachers' Attitudes towards Inclusive Education. *Journal of Special Education and Rehabilitation, Vol. 14*, 3-4, 78-97.

Прегледом 15 независних студија насталих између 2002. и 2012. године ауторке идентификују трендове у ставовима наставника према инклузивном образовању у Србији, као и детерминанте става према инклузији које се кроз студије доследно показују као значајне. Поред тога, ауторке дају преглед образовног контекста у Србији пре и после системског увођења инклузивног образовања (Закон о основама система образовања и васпитања из 2009. године), као и преглед реформи у области образовних политика, анализирајући утицај ових реформи на образовну праксу у школама. Налази указују да су, упркос бројним изменама образовне политике, промене у образовној пракси, описаној кроз ставове наставника као детерминанти њиховог поступања, знатно спорије. Анализа је указала и на добити и препреке при спровођењу инклузије из перспективе наставника. Као добити, наставници најчешће наводе развој социјалних вештина свих ученика и смањење предрасуда према особама са сметњама у развоју. С друге стране, наставници препознају и бројне изазове у имплементацији инклузивног образовања почевши од неадекватног иницијалног образовања и програма стручног усавршавања наставника, преко недостатка ресурса, до негативних ставова вршњака у редовним одељењима према ученицима са сметњама у развоју. На основу наведених налаза, ауторке су формулисале препоруке за доносиоце образовних политика.

Јовановић, О. (2018). *Стереотипи наставника о ученицима из маргинализованих група: провера дводимензионалног модела*. Докторска дисертација. Филозофски факултет Универзитета у Београду.

Кључни научни допринос докторске дисертације Оље Јовановић Милановић огледа се у верификацији дводимензионалног модела садржаја стереотипа у образовном окружењу у Србији, као и у разradi методологије употребе овог модела за испитивање стереотипа наставника као једног од фактора који доприносе маргинализацији ученика из осетљивих група. Како се наводи у Извештају комисије за оцену докторске дисертације: „Ове идеје су оригиналне и значајне за развој науке како у њеном основном значењу – кроз специфичну и детаљну евалуацију једног од најзначајнијих социопсихолошких модела данас, и то нашој земљи, у свакако другачијим културолошким и друштвеним околностима у односу на оне у којима је настао, тако и анализирајући улогу школе и образовања, пре свега кроз уверења и понашања наставника, у одржавању и мењању изграђених слика о припадницима друштвених група, које детерминишу њихове реалне животне могућности за постигнућа и тиме дефинишу отвореност и праведност једног друштва. Велика предност овог истраживања, која обезбеђује релевантност и прихватљивост налаза без обзира на идеолошке или вредносне оријентације, јесте у томе да су поменуте анализе вршене кроз софистициранотрофазно емпиријско истраживање које карактерише снажна методолошка строгост и објективност.“ Студија је показала да: 1) дводимензионални модел адекватно систематизује садржај стереотипа наставника о ученицима под ризиком од искључивања – ученици са сметњама у развоју, ученици ромске етничке припадности, ученици из породица изразито ниског социо-економског статуса, 2) развијена квантитативна и квалитативна методологија (упитник, непосредно посматрање, интервју) омогућава драгоцене увиде у уверења и праксе наставника значајне за инклузивно образовање. Посебан допринос ауторка је дала анализи понашања наставника која представљају подршку укључивању или пак ризике искључивања ученика из маргинализованих група из активности одељења. Посебно је вредна интерпретација налаза о вези између стереотипа и понашања наставника који доприносе разумевању сложених механизма деловања на ученике, те, заједно са налазима о подршци, представљају ресурс за наставнике и њихове едукаторе.

Педагошки рад

Почевши од школске 2011/12. године, као студент докторских студија др Јовановић Милановић је формално ангажована у извођењу наставе на предметима који се реализују при Центру за образовање наставника и Одељењу за психологију. Током овог периода, кандидаткиња је била ангажована на предметима из области психологије образовања, и то: Психологија за наставнике на основним студијама скоро свих одељења Филозофског факултета, Методици наставе психологије на основним и мастер студијама Одељења за психологију, Психологији деце са посебним потребама и Медијација на основним студијама Одељења за психологију и предмету Васпитно-образовни рад са децом са посебним потребама на основним студијама Одељења за педагогију и Центра за образовање наставника. Поред тога, др Јовановић Милановић је активно укључена у реализацију мастер програма и програма учења током читавог живота „Образовање наставника предметне наставе“.

Кроз свој педагошки рад, кандидаткиња је показала посвећеност у наставном раду, улажући напоре да унапреди и осавремени процес наставе и учини га што интерактивнијим. О квалитету њеног педагошког рада сведоче резултати предметне евалуације. Поред тога, показала је изузетну кооперативност и колегијалност у раду са студентима и колегама, као и, за академске кругове ретку, вештину неговања сарадње са институцијама – сарадницима на практичним задацима студената. Треба истаћи и кандидаткињину посвећеност унапређивању академског интегритета студената, како кроз сопствени пример, тако и кроз развијање механизма за промоцију академске честитости.

Стручно-професионални допринос

Кандидаткиња је у претходном периоду као истраживач била ангажована у реализацији научних пројеката који су финансирани од стране Министарства просвете и науке (два пројекта), као и у реализацији 14 пројеката који су подржани од стране домаћих и међународних институција, од тога у 8 (пет научних) пројеката носилац је био Филозофски факултет у Београду. Посебно је значајно истаћи да је као члан истраживачког тима, учествовала је у неколико значајних пројеката на националном нивоу који су имали за циљ унапређење планирања и реализације инклузивног образовања у Србији на доуниверзитетским нивоима образовања. Као значајне за научну област за коју се кандидаткиња бира, истичемо следеће научне пројекте:

- *Integrity in Inclusive Education*, Center for Applied Policy and Integrity&Open Society Foundations (август 2017. -децембар 2018.)
- *Праћење инклузивности предшколског васпитања и образовања у Републици Србији*, Друштво истраживача у образовању у Србији и Фонд за отворено друштво (новембар 2017. -мај 2019.)
- *Анализа квалитета образовања у школама и одељењима за ученике са сметњама у развоју у Републици Србији*, УНИЦЕФ и IPSOS (новембар 2015. до фебруар 2016.)
- *Процена стања инклузивног образовања у Републици Србији*, Институт за психологију, Фонд за отворено друштво и УНИЦЕФ (јун 2014 – мај 2015.)
- *Развој Оквира за праћење инклузивног образовања у Србији*, Институт за психологију, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Републике Србије, УНИЦЕФ и Фонд за отворено друштво (март 2013 – март 2014.)
- *Подршка породицама деце са сметњама у развоју*, НВО “Фамилиа” и УНИЦЕФ Србија у партнерству са Министарством рада и социјалне политике Републике Србије, Владом Републике Италије, Министарством спољних послова, Генералном дирекцијом за сарадњу у развоју (март – септембар 2010).

Од 2016. године кандидаткиња је члан Организационог одбора научне конференције „Дијалози у образовању“ коју организује Друштво истраживача у образовању у Србији, а која се одржава једном годишње. Ова конференција тежи да постане платформа за

размену идеја и резултата у области истраживања образовања. Конференција посебан нагласак ставља на подршку млађим истраживачима. Године 2016, заједно са др Драгицом Павловић Бабић, била је уредник зборника радова у целини са конференције „Дијалози у образовању 2016“.

Од 2015. године рецензирала је два научна рада за часописе „Психологија“ и „International Journal of Inclusive Education“, који припадају категорији међународних часописа.

Свој стручни и професионални допринос кандидаткиња остварује и кроз ангажман у стручним и професионалним удружењима, члан је Association for Psychological Science, Друштва психолога Србије, Секције универзитетских наставника психологије образовања, као и Друштва истраживача у образовању у Србији. Почевши од 2015. године, кандидаткиња је секретар Друштва истраживача у образовању у Србији.

Значајан стручно-професионални допринос у области образовања наставника је остварила учешћем у развоју мастер програма за образовање наставника предметне наставе који су акредитовани на пет државних универзитета у Републици Србији (Темпус MASTS пројекат). Поред тога, учествовала је и у развоју, организацији и реализацији програма образовања током читавог живота „Образовање наставника предметне наставе“ који омогућава стицање 36 ЕСПБ педагошко-психолошко-методичког образовања. Као део тима Центра за образовање наставника активно је радила на конципирању значајних измена и допуна законских и подзаконских аката којима се унапређује образовање наставника.

Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја (број 111-00-45/10/2014-06) од 03.08.2015. године именована је за члана Стручног тима за подршку учешћа Републике Србије у тематској радној групи „Политике школе – образовање наставника“ у оквиру Отвореног метода координације у области образовања и обуке Европске уније. Као члан Стручног тима учествовала је у изради стандарда за акредитацију програма за образовање наставника, као и стандарда квалификације Наставник који би требало да постану део Националног оквира квалификација.

Допринос академској и широј заједници

Кандидаткиња је учествовала у различитим наставним активностима ван академских студијских програма или са циљем популаризације науке. У мају 2018. година, др Јовановић Милановић је као предавач по позиву одржала два предавања на летњем семинару за полазнике програма друштвено-хуманистичких наука у Истраживачкој станици Петница. Такође, као тренер за примену MAXQDA софтвера за квалитативну анализу података, у сарадњи са доц. др М. Станчићем, кандидаткиња је током 2016. и 2017. године одржала три тренинга за коришћење овог софтвера који су били намењени студентима мастер и докторских студија, сарадницима, истраживачима и високошколским наставницима Учитељског и Филозофског факултета у Београду.

Уз подршку УНИЦЕФ канцеларије у Србији, др Јовановић Милановић је учествовала у адаптацији сценарија и материјала, као и реализацији семинара „Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу“ који је одобрен решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја под бројем 611-00-00525/2017-03 од 12.05.2017. као програм стручног усавршавања од јавног интереса. Аутор је и реализатор програма стручног усавршавања „Каријерно вођење и саветовање као механизам за спречавање осипања ученика“ (бр. 1436 у Каталогу програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника). Као панелиста је учествовала на стручној конференцији „Национална годишња конференција о каријерном вођењу и саветовању“ посвећеној запосленима у образовно-васпитним установама у организацији Београдске отворене школе (24. новембар 2017.). Панел је био посвећен каријерном вођењу и саветовању као механизму за спречавање осипања из образовања.

Сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

Као што смо већ навели, кандидаткиња је учествовала је у реализацији неколико стручних међународних пројеката, од којих бисмо као посебно значајне, истакли три пројекта подржана од стране Европске комисије:

- *Tempus EQUI-ED: Equal access for all – strengthening the social dimension for a stronger European higher education area*, Univerzitet u Nišu (april 2012 – oktobra 2014.)
- *Enable network of ICT supported Learning for Disabled People* (Grundtvig), University of Primorska, Faculty of Education, Slovenia (oktobar 2012 – oktobar 2014.)
- *Tempus MASTS: Master Programme for Subject Teachers in Serbia*, Univerzitet u Beogradu (februar 2012 – oktobar 2014.)

Наведени пројекти су били усмерени како на унапређивање квалитета образовања предметних наставника, тако и на подршку социјалној инклузији младих из осетљивих група. Поред тога, кроз гостујућа предавања и организацију заједничких активности, кандидаткиња сарађује са Хемијским и Филолошким факултетом у Београду.

* * *

Иако кандидаткиња има вишегодишње искуство у држању наставе на високошколској установи, пошто није претходно била бирана у наставничко звање, дана 10. септембра 2018. са почетком у 17 сати одржала је јавно приступно предавање на тему „Компетенције наставника за инклузивно образовање“. Тема предавања је одређена од стране комисије као релевантна за ужу научну област Општа психологија и за предмете које реализују наставници изабрани у звање у овој научној области (предмет Психологија за наставнике на основним студијама различитих одељења Филозофског факултета, предмет Васпитнообразовни рад са децом којој је потребна додатна подршка на основним студијама педагогије, предмети Психологија деце којој је потребна додатна подршка и Методика наставе психологије на одељењу за

психологију, предмет Основе педагошког образовања наставника на мастер студијама за образовање наставника предметне наставе и предмет Модели подршке деци којој је потребна додатна подршка на мастер студијама психологије).

Приступном предавању је, поред чланова комисије за избор у звање, присуствовало неколико студента докторских и мастер студија. Кандидаткиња је, у складу са највишим методичким стандардима, приложила писану припрему часа. Излагање кандидаткиње (подржано информационом технологијом) је трајало 40 минута, било је добро структурирано, а његовом дидактичко-методичком квалитету је допринела добро осмишљена активност која је подстакла дискусију присутних о компетенцијама наставника за инклузивно образовање. О квалитету предавања сведочи и чињеница да су присутни били инспирисани да након предавања постављају питања на која је предавач одговарао јасно и студиозно.

Не само добро познавање садржаја, већ и студиозна припремљеност, јасноћа излагања, вештина коришћења наставних средстава и умеће предавача да заинтересује публику допринели су да ово предавање буде оцењено највишим оценама од стране Комисије (просечна оцена чланова комисије је: 4,87).

* * *

Увидом у укупан стручни и научни рад др Оље Јовановић Милановић можемо закључити да се кандидат компетентно и мултидимензионално, бави питањима квалитета и праведности образовања, нарочито питањима образовања ученика из маргинализованих група, те питањима квалитета образовања наставника. Из анализе објављених радова може се закључити да кандидаткиња компетентно влада одговарајућим научним приступима и методологијом истраживања, а резултати њених истраживања представљају допринос у домену психологије као науке, као и њене примене у области образовања. Њен досадашњи педагошки рад одликује посвећеност развијању програма и раду са студентима, спремност на преиспитивање сопствене праксе и на континуирано иновирање у складу са савременим теоријама и праксама у области образовања, а специфично у области психологије образовања. Стога Комисија закључује да др Оља Јовановић Милановић у потпуности задовољава критеријуме за радно место на које конкурише.

Др Бранка Радојевић је рођена 02.03.1967.године у Земуну. Завршила је основне студије психологије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, где је и магистрирала 2014, а докторирала 2016. године.

Др Бранка Радојевић је запослена у невладиној организацији „Фамилиа – асоцијација за алтернативно породично старање о деци“ као програмски директор. У овој организацији је водила и учествовала у реализацији низа пројеката из области социјалне заштите, између осталог и деце са сметњама у развоју. Од активности релевантних за образовање, радила је годину дана као наставник психологије у Математичкој гимназији у Београду, те од 1996. до 1999. као секретар Одељења за психологију. Последњих десетак година једнократно гостује на предмету Психологија деце са посебним потребама као специјалиста за децу са проблемима у понашању.

Од 1999. године у оквиру Асоцијације за алтернативно породично старање о деци - ФАМИЛИА, бави се емоционално-социјалним развојем деце са неповољним условима одрастања (без род. старања, злостављаном/занемареном децом...) и креирањем иновативних услуга у њиховој заштити, као и едукацијом стручњака, истраживањем и објављивањем публикација из те области. Руководила је бројним пројектима за подршку деци и младима са поремећајем понашања и/ли афективне везаности и њиховим породицама (биолошким/усвојитељским/хранитељским), младима који напуштају заштиту, децом са сметњама у развоју, као и програмима за унапређење знања и вештина стручњака социјалне заштите да изађу у сусрет потребама ових рањивих група. Такође, пружа индивидуалну и групну терапијску подршку за наведене циљне групе.

Као независни консултант учествовала је у реформским и другим пројектима намењеним унапређењу заштите деце осетљивих група и спровођењу процеса деинституционализације. У периоду 2015-2016 консултант је УНИЦЕФ-а на пројекту: *Унапређење права детета кроз јачање система правосуђа и социјалне заштите у Србији* – за едукацију судија, тужилаца, полиције и представника социјалне заштите у случајевима када су деца жртве или сведоци у правосудном процесу. За Министарство за социјална питања, Републике Србије била је консултант на реформском пројекту *Развој породичног смештаја и усвојења* (део који се односи на усвојење, 2004. године), пре тога у анализи система социјалне заштите: *Design and Scoping Mission on Reform of Social Welfare System in Serbia* (2002) и др.

Пошто је њен рад доминантно стручни и у области социјалне заштите, прошла је преко десет различитих тренинга за психотерапеута и третман деце са емоционалним и проблемима у понашању. Такође је и сама реализовала низ тренинга из ове области за професионалце запослене у центрима за социјални рад.

Др Бранка Радојевић има објављено близу 30 радова (укључујући и апстрактне са конференција), од којих су два рада са научних конференција објављена у

целини. Њиховим прегледом и анализом установили смо да многи од њих не одговарају категоризацији научних радова на коју се ослањамо при избору у звања на Филозофском факултету у Београду (Правила о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду из 2012., Правилник о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, 2017.), или се не баве проблемима релевантним за обе уже научне области чији је заједнички именитељ психологија образовања, већ више темама социјалног рада и клиничке психологије.

Провером на листи категорисаних научних часописа (Master journal list, Thomson Reuters) установљено је да се часописи у којима је кандидаткиња објавила два рада (од којих је један у штампи, али без обезбеђене потврде) не налазе ни на једној од референтних листа (SSCI, ANCI, ERIH). Кандидаткиња, такође, нема радове у одговарајућим годиштима часописа који су верификовани посебном одлуком, или у часописима са листе коју је утврдио Универзитет. Радови које кандидат наводи као монографије не задовољавају услове за научну монографију (према документу Правила о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду). Истовремено, радови који су у библиографији наведени као поглавља у монографијама, не задовољавају услове за монографију.

Међутим, хтели бисмо истаћи као значајан научни допринос докторску дисертацију кандидаткиње „Проблеми у понашању и развој несигурних образаца везивања: улога контекста одрастања деце под ризиком“. Резултати истраживања и из њих изведене опште и специфичне препоруке представљају допринос на неколико нивоа: теоријском – потврђују целоживотни карактер и релевантност концепта афективне везаности за функционисање индивидуе у целокупном емоционално-социјалном развоју, као и специфично његов допринос настанку проблема у понашању. Из те перспективе, рад је омогућио и допуну развојног социјално-инерактивног модела настанка проблема у понашању (Patterson, Reid, Dishon, 1992), а садржи и импликације значајне за дијагностичке системе, посебно ране. Посебно је важно да резултати ове студије, могу да имају велики непосредни значај за децу и адолесценте са проблемима у понашању, њихове породице, као и системе социјалне заштите и здравства.

* * *

Дана 10. септембра 2018. са почетком у 18 сати, кандидаткиња је одржала јавно приступно предавање на тему „Компетенције наставника за инклузивно образовање“. Тема предавања је одређена од стране комисије као релевантна за ужу научну област Општа психологија и за предмете које реализују наставници изабрани у звање у овој научној области (предмет Психологија за наставнике на основним студијама различитих одељења Филозофског факултета, предмет Васпитнообразовни рад са децом којој је потребна додатна подршка на основним студијама педагогије, предмети Психологија деце којој је потребна додатна подршка и Методика наставе психологије на одељењу за психологију, предмет Основе педагошког образовања наставника на мастер

студијама за образовање наставника предметне наставе и предмет Модели подршке деци којој је потребна додатна подршка на мастер студијама психологије).

Приступном предавању су присуствовали само чланови комисије. Излагање кандидаткиње је трајало 40 минута, имало је своју структуру чији је садржај, нажалост био превише уопштен, без довољно фокуса на тему. Предавање је поново потврдило високу експертизу кандидаткиње за уско специјализовану област бихевиорално-емоционалних тешкоћа, али је низ проблема и процеса образовања остао по страни.

Приступно предавање кандидаткиње др Бранке Радојевић оцењено је просечном оценом 3,47), од чега је најбоље оцењена припремљеност кандидаткиње и информисаност презентације, док су структура и квалитет самог искуства присутних, као и дидактичко-методички аспекти слабије оцењени. Од припреме за предавање, поред ПП презентације, кандидаткиња је демонстрирала и реквизие који се користе у третману деце са тешкоћама.

* * *

На основу анализе радова др Бранке Радојевић закључујемо да ова кандидаткиња нема испуњене услове за избор у звање доцента за ужу научну област Општа психологија са тежиштем на психологији деце са посебним потребама и образовању наставника, према документу Правила о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду.

* * *

На основу изнетих података Комисија констатује да од пријављених кандидата **др Оља Јовановић Милановић** испуњава све услове за избор у звање доцента за ужу научну област Општа психологија са тежиштем истраживања на психологији деце са потребом за додатном подршком и психологији образовања наставника.

Стога предлагемо Изборном већу Филозофског факултета да **др Ољу Јовановић Милановић** изабере у звање доцента за ужу научну област Општа психологија са тежиштем истраживања на психологији деце са потребом за додатном подршком и психологији образовања наставника на одређено време од пет година.

У Београду, 12.09.2018. г.

Чланови комисије:

др Вера Рајовић, ванредни професор
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Драгица Павловић Бабић, виши научни сарадник
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Тинде Ковач Церовић, ванредни професор
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Александер Бауцал, редовни професор
Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Бобан Петровић, научни сарадник
Институт за криминолошка и социолошка
истраживања у Београду